

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ТВОРЧИХ КОНКУРСІВ**

з фахових дисциплін для вступників

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

та

спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»

до Харківського національного університету мистецтв

імені І.П. Котляревського 2021/2022 н.р.

за державним замовленням та за кошти юридичних та фізичних осіб

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Спеціальність 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

**КАФЕДРИ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ МУЗИКИ,
ТЕОРІЇ МУЗИКИ**

«Сольфеджіо та гармонія» (усно, письмово)

Екзаменаційна комісія творчого конкурсу враховує комплекс професійних здібностей та знань абітурієнтів з сольфеджіо та гармонії.

Екзамен з сольфеджіо має виявити такі основоположні навички абітурієнтів, як музичний слух, пам'ять, що проявляється у різних видах і формах роботи.

Так, точність запису трьохголосного диктанту включає розмір такту, ритмічний малюнок, звуковисотні лінії голосів, ладо тональну організацію цілого (тональний план, відхилення, модуляцію), композиційну структуру (форму), розчленування її на мотиви, фрази, речення. Для оцінки є важливою орфоепічна ідентичність запису оригіналу.

На усному опитуванні з сольфеджіо критеріями оцінювання є:

- точність інтонації при співі одноголосних, двоголосних, трьохголосних прикладів;
- точність сольфеджування вгору та вниз звукорядів ладів, інтервалів та акордів з оберненнями і роз'язаннями, гармонічних послідовностей, відхилень, модуляцій (у чотирьохголосному викладі, тісному та широкому розташуванні).

Ступінь точності враховується в комплексній оцінці з сольфеджіо і гармонії.

Оцінюючи письмову роботу з гармонії, комісія враховує:

- відповідність гармонізації інтонаційному змісту мелодії;

- чистоту голосоведіння;
- ясність форми, її членування;
- володіння технікою секвенціювання, модулювання.

На усному опитуванні з гармонії враховуються такі критерії:

- володіння основами методики гармонічного аналізу;
- пояснення певного гармонічного явища (акорду, каданса, голосоведення);
- наявність аналітичних навичок опису гармонічної структури;
- установлення зв'язків гармонії з характером музики, стилем.

Критерії оцінки стосуються і вмінь технічно і професійно виконувати на фортепіано гармонічні звороти, секвенції (діатонічні, хроматичні, модулюючі), модуляції у формі періоду.

<i>Рівні компетентності</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання студентів</i>
Незадовільний рівень	2 нижче 140	Грубі помилки у завданнях, незадовільна стилістика викладу тексту, несформованість навичок аналізу музичних текстів в аспекті даної дисципліни, погане засвоєння теоретичного матеріалу. Низька якість знань та навичок у сукупності, невиконання завдань, або виконання половини об'єму завдання, від 7 і більше помилок у письмових роботах, відмова від виконання запропонованих у білеті завдань, низька якість їх виконання, навіть якщо вона присутня: невміння співати з листа, будувати інтервали, акорди, їх розв'язувати, гармонізувати мелодію, незнання термінології.

Середній рівень	3 140-160	<p>Поверхове засвоєння теоретичного матеріалу, відсутність послідовного та логічного викладу проблеми, невміння сформулювати основні поняття, слабе володіння прийомами аналітичного апарату.</p> <p>Наявність окремих знань та навичок, проте не доведених до високої якості виконання. В письмових роботах наявність від 4-х до 6-ти помилок різного рівня, погрішності в чистоті інтонування, при виконанні вокальних вправ, читанні з листа, недостатнє володіння методикою аналізу, слухового та гармонічного, невпевненість та неточність відповідей.</p>
Достатній рівень	4 161-180	<p>Достатньо повні відповіді, добре володіння аналітичним апаратом, наявність сформованих навичок, проте окремі недоліки, наприклад, в інтонуванні по сольфеджію, елементи невпевненості у відповідях, наявність ряду погрішностей при виконанні усних та письмових форм роботи, запропонованих у білетах, 2-3 помилки в письмових роботах.</p>
Високий рівень	5 181-200	<p>Глибоке засвоєння теоретичного матеріалу, відмінна демонстрація знань та навичок у процесі впровадження музично-теоретичних категорій у практику аналізу, відмінне безпомилкове виконання теоретичних завдань, зв'язок теоретичного і практичного мислення. Відповідь повна, змістовна, форми роботи, що запропоновані в екзаменаційному білеті для усної відповіді, виконані на високому рівні,</p>

		йдеться про чистоту інтонування (якщо це сольфеджіо), якісні навички, які продемонстровані абітурієнтами у письмових роботах: диктанті та гармонізації, а також в грі на фортепіано, у слуховому аналізі з сольфеджіо та гармонії.
--	--	--

Коментар до таблиці:

Особливо слід підкреслити, що оцінювання знань та вмінь учнів не повинно мати схоластичний характер, як то зняття одного балу за кожну будь-яку помилку, зокрема, у письмових роботах. Проте оцінюватись повинен комплекс навичок, та, відповідно, і помилки необхідно розглядати в контексті цього комплексу, адже помилки можуть бути взаємопов'язаними та досить типовими для учня, який, водночас, може демонструвати розвинуті слухові уявлення та високий рівень музикальності, що обов'язково враховує екзаменаційна комісія на користь позитивної оцінки таких виступів учнів. Тому, та чи інша оцінка завжди вирішується комісією відповідно до кожного конкретного випадку (виступу учня).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**Спеціальність 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА КОМПОЗИЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТУВАННЯ**

I. ФАХ

Оцінювання підготовки абітурієнта проводиться за 200-бальною системою за наступними критеріями:

I. Яскравість мелодійного й гармонійного дарування абітурієнта, що проявлені у творах, які представляються на вступний іспит.

2. Логіка побудови музичної фрази, почуття форми, різноманітність музичної образності.

3. Закінченість побудови і його цілісність;

4. Логіка розвитку музичного матеріалу.

5. Фактура викладу, її оригінальність і новизна.

II. Оцінка творчої роботи на задану тему (завдання, яке слід виконати за 2 доби).

а/ перевірка творчої фантазії й винахідливості композитора;

б/ форма твору, логіка побудови;

в/ яскравість висловлення матеріалу.

III. Музичні дані:

а/ слух – мелодійний, гармонійний, тембровий;

б/ ритм (вміння записати задані ритмічні побудови на папері) або повторити їх по пам'яті;

в/ вміння визначити по слуху тембри інструментів на основі прослуховування заданого фрагмента в механічному записі;

г/ слуховий аналіз гармонійних послідовностей;

д/ вміння дописати мелодію, яку недомовив екзаменатор (бажано з гармонізацією).

IV. Загальний культурний рівень. Музична ерудиція:

а/ глибина знань з історії музичної культури, творчості композиторів минулого та сучасності;

б/ володіння музичною термінологією;

в/ орієнтація в питання жанру, стилю, композиторських технік, тощо;

г/ інформованість у суміжних видах мистецтва: поезії, прозі, живопису, мистецтві кінематографії, тощо;

д/ знання напрямів та течій у сучасному музичному мистецтві.

Недоліки у відповідях абітурієнтів, згідно яких знижується бал оцінки на іспитах:

Максимальна кількість балів оцінки абітурієнта – 200.

1. Оцінка 200–191 – абітурієнт виявив яскравість мелодійного й гармонійного дарування, логіку розвитку музичного матеріалу, достатню ерудицію, але допустив незначні помилки зі слухового аналізу.

2. Оцінка 190–181 – абітурієнт виявив яскравість мелодійного й гармонійного дарування, але бракує логіки розвитку музичного матеріалу, допускає незначні помилки зі слухового аналізу.

3. Оцінка 180–171 – недостатня яскравість фантазії при виконанні домашнього завдання по композиції. Трафаретність творчого мислення, недостатність самостійності й самобутності.

4. Оцінка 170–161 – абітурієнт виявив тривіальність мелодійного й гармонійного мислення, слабкі слухові навички, поверховість ерудиції, невисокий культурний рівень.

5. Оцінка 160–151 – абітурієнт виявив середній творчий потенціал, слабку самостійність, тривіальність мелодійного й гармонійного мислення. Слухові дані усереднені.

6. Оцінка 150–140 – абітурієнт представив маловиразні в художньому відношенні твори, виявив відсутність мелодійного дарування, недостатню логіку розвитку музичного матеріалу, нерозвиненість музичного слуху.

7. Оцінка 139-100 – слабкі композиторські дані, невиразність, банальність музичного матеріалу. Посередні слухові дані, обмеженість загального музичного розвитку. Недостатній культурний рівень.

II. КОЛОКВІУМ

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

1) письмове тестування; 2) усна відповідь); 3) фортепіано.

1. На письмовому колоквіумі (максимальний бал – 40) абітурієнти протягом 30 хвилин надають відповідь на 40 питань з історії та теорії музики, суміжних мистецтв. За кожну вірну відповідь абітурієнт отримує 1 бал, за кожну невірну – 0 балів.

2. Усна відповідь на три питання з історії та теорії музики, музичної літератури, музичної термінології.

З цього пункту абітурієнт може отримати від **1 до 130 балів**.

Від 101 до 130 балів – повна відповідь на 3 питання. Абітурієнт має ґрунтовні знання в галузі історії та теорії музики, володіє спеціальною термінологією, демонструє широку ерудицію, достатній загальний культурно-освітній рівень.

81-100 балів – абітурієнт має хороші знання, але допускає одну-дві незначні помилки у відповіді.

61-80 бал – відповіді на всі питання неповні, недостатньо переконливі; абітурієнт не відповідає на одне питання.

41-60 – фрагментарні відповіді на деякі питання.

40-1 – фрагментарні відповіді на всі питання.

3. Фортепіано. Максимальна кількість балів – **30**.

За виконання кожного з 3-х творів абітурієнт може отримати **10** балів.

«Сольфеджіо та гармонія»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

Музичний диктант (40 балів);

Слуховий аналіз (80 балів);

Гармонічний аналіз (80 балів).

Музичний диктант. Максимальний бал – 40.

- **Відмінно** (40 балів): точна фіксація звуковисотності та ритму з виконанням правил нотного запису;

- **Добре** (39–30 балів): В основному правильний запис звуковисотності та ритму, але з декількома (2–3) помилками (випадкові знаки, групування ритму тощо);

- **Задовільно** (29–15 балів): наявність більш, ніж 4 помилки у записі звуковисотності, недописані 2 чи 3 такти із загального обсягу диктанту (приблизно до 20:% тексту);

- **Незадовільно** (14–0 балів): наявність не більше ніж 30 % (і менше) правильно записаних тактів.

Слід також враховувати правила правопису диктанту, зокрема, написання штилів, пауз, правильну координацію голосів («ноти під нотою») у дво- та триголосі. При відсутності більш серйозних помилок за наявності цих неточностей у правописі бал знижується.

Слуховий аналіз. Максимальний бал – 80.

Абітурієнтам слід визначити на слух:

- Звукоряди ладів;
- інтервали та акорди з розв'язаннями;
- гармонічні послідовності з відхиленнями;
- модуляції в тональності I ступеня спорідненості.

Повністю правильна відповідь оцінюється (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність невеликої кількості помилок відповідає оцінці «добре» (74 – 60 балів). Помилки у визначенні елементів слухового аналізу знижують оцінку до «задовільно» (59 – 40 балів).

Наявність великої кількості неточностей та помилок оцінюється «незадовільно» (39 – 0).

Гармонічний аналіз. Максимальний бал – 80.

Цей вид роботи передбачає звернення до музичних творів малої форми, а також фрагментів творів крупної форми. Він може виконуватись на іспиті як усно, так і письмо, що вказується в білетах. Абітурієнтам надається 15 хвилин для ознайомлення з музичним текстом (за столом).

У відповіді оцінюється вичерпність та якість пояснення вступником закономірностей гармонічного розвитку, логіки гармонічних послідовностей, прийомів модуляції, змісту тонального плану.

Повна відповідь оцінюється як «відмінна» (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність окремих неточностей у визначенні гармонічних послідовностей чи логіки тонального становлення оцінюється як «добре» у певних градаціях (74 – 60 балів).

Допущені абітурієнтом помилки при розгляді функціонального змісту гармонії аналізованого зразка впливають на зниження оцінки «задовільно» (59 – 40 балів).

При наявності великої кількості помилок, неточностей виставляється оцінка «незадовільно» (39 – 0).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**Спеціальність 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОГО ФОРТЕПІАНО
«Спеціальний інструмент»**

Оцінювання підготовки абітурієнта проводиться за 200-бальною шкалою з урахуванням таких критеріїв:

- ✓ виконання програми згідно вимогам ЗВО;
- ✓ грамотне та текстове вірне виконання творів;
- ✓ технічна досконалість виконання;
- ✓ об'єм та складність виконуваної програми;
- ✓ розуміння художнього змісту виконуваних творів, їх осмислене виконання;
- ✓ індивідуальність художньо-образного мислення;
- ✓ переконливе відтворення авторського задуму в творах, що виконуються
- ✓ піаністична майстерність;
- ✓ дотримання стильових особливостей твору;
- ✓ виразність інтонування та фразування;
- ✓ володіння різноманітними прийомами звуковидобування, туше (артикуляція);
- ✓ вміння відтворити різні гармонічні та темброві барви фортепіано;
- ✓ володіння різними типами фортепіанної фактури;
- ✓ ритмічна організаційність та свобода, володіння агогікою;
- ✓ володіння різною динамікою та вміння вибудувати єдину динамічну лінію твору;
- ✓ втілення архітектонічних особливостей твору;
- ✓ грамотність педалізації;

- ✓ фізіологічна свобода, збалансованість та економність піаністичних рухів (відсутність «зайвих» рухів), посадка за інструментом;
- ✓ артистизм;
- ✓ емоційність;
- ✓ виконавська енергетика та переконливість виконавської трактовки.

Оцінювання має *комплексний* характер.

Оцінка «відмінно» - 181-200 балів

Абітурієнт виконав складну програму на високому художньому та технічному рівнях відповідно до зазначених критеріїв на 85%-100%:

- а) 194 -200 балів – 95%-100% виконання критеріїв;
- б) 187-193 балів – 90%-94% виконання критеріїв – мають місце несуттєві відхилення від запропонованих критеріїв, але абітурієнт демонструє високий творчий потенціал;
- в) 181-186 балів – 85%-90% виконання критеріїв – недостатня яскравість та переконливість виконання, можливі незначні технічні чи текстові похибки тощо.

Оцінка «добре» - 161-180 балів

Абітурієнт демонструє якісну, досить змістовну гру, достатню технічну оснащеність, високу загальну музикальність, але бракує артистизму чи емоційності, відчуття форми чи амплітуди динамічних змін, розмаїття тембрових барв інструмента чи майстерності педалізації тощо. Виконання зазначених критеріїв сягає 70%-84%:

- а) 174-180 балів – виконання критеріїв на 80%-84%;
- б) 167-173 балів – виконання критеріїв на 75%-79%;
- в) 161-166 балів – виконання критеріїв на 70%-74%;

Міра відхилення виконання від запропонованих критеріїв встановлюється суто індивідуально. Це може бути, наприклад, незначне відхилення від точності виконання тексту, недостатня складність одного з творів екзаменаційної програми, недостатня різноманітність гармонічного, динамічного, агогічного,

інтонаційного плану твору тощо. В цілому абітурієнт демонструє добру професійну підготовку.

Оцінка «задовільно» - 140-160 балів

Абітурієнт показує недостатньо добру професійну підготовку, має певні проблеми піаністичного апарату, на задовільному рівні володіє музичним матеріалом тощо. Виконання критеріїв відповідає 50%-69%:

- а) 154-160 балів – виконання критеріїв на 65%-69%;
- б) 147-153 балів – виконання критеріїв на 55%-64%;
- в) 140-146 балів – виконання критеріїв на 50%-69%.

Мають місце, наприклад, неточності тексту, штрихів, динаміки, ритму, недостатня складність екзаменаційної програми, невпевненість виконання, погане володіння фразуванням, випадання музичного матеріалу з пам'яті, виконання формальне, погана педалізація, малоемоційне виконання тощо.

Оцінка «незадовільно» - 100-139 балів

Абітурієнт виконує твори недостатньої складності на елементарному, тобто непрофесійному рівні, допускає значну кількість різних помилок, характеризується слабкою суто піаністичною підготовкою, погано розвиненим піаністичним апаратом. Виконання беззмістовне, без емоційне та безбарвне. Таким чином, професійні якості абітурієнта не відповідають вимогам ВНЗ.

Виконання вищезазначених критеріїв відповідає 1%-49%.

«Колоквіум»

Оцінювання підготовки абітурієнта проводиться за 200-бальною шкалою з урахуванням таких критеріїв:

- ✓ правильність та докладність відповідей на поставленні питання;
- ✓ широта загального кругозору;
- ✓ обізнаність у суто мистецькій сфері;
- ✓ базові знання з методики гри на фортепіано та з історії фортепіанного мистецтва;
- ✓ вміння логічно, обгрунтовано та лаконічно висловлювати думки;

- ✓ креативність та рухливість мислення;
- ✓ вміння формулювати та відстоювати власні судження, проводити асоціації, паралелі, робити узагальнення;
- ✓ володіння на достатньому рівні навиком читання нот з листа та транспонування;
- ✓ вміння швидко аналізувати запропонований нотний матеріал.

Оцінка «відмінно» - 200-185 балів

Абітурієнт склав іспит на високому рівні відповідно до зазначених критеріїв на 85%-100%.

Оцінка «дуже добре» - 184-170 балів

Виконання зазначених критеріїв сягає 70%-84%:

Оцінка «добре» - 155-169 балів

Абітурієнт показує достатньо добру підготовку і володіє знаннями, що передбачені вступними вимогами, на доброму рівні. Виконання критеріїв відповідає 55%-69%:

Оцінка «задовільно» - 140-154 балів

Абітурієнт показує недостатньо добру підготовку і володіє знаннями, що передбачені вступними вимогами, на задовільному рівні. Виконання критеріїв відповідає 50%-55%:

Оцінка «незадовільно» - 139-1 балів

Абітурієнт допускає значну кількість грубих помилок у відповідях та має слабку теоретичну підготовку. Це дозволяє дійти висновку про те, що професійні якості абітурієнта не відповідають вимогам ЗВО. Виконання вищезазначених критеріїв відповідає 1%-49%.

«Сольфеджіо та гармонія»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

Музичний диктант (40 балів);

Слуховий аналіз (80 балів);

Гармонічний аналіз (80 балів).

Музичний диктант. Максимальний бал – 40.

- **Відмінно** (40 балів): точна фіксація звуковисотності та ритму з виконанням правил нотного запису;

- **Добре** (39–30 балів): В основному правильний запис звуковисотності та ритму, але з декількома (2–3) помилками (випадкові знаки, групування ритму тощо);

- **Задовільно** (29–15 балів): наявність більш, ніж 4 помилки у записі звуковисотності, недописані 2 чи 3 такти із загального обсягу диктанту (приблизно до 20:% тексту);

- **Незадовільно** (14–0 балів): наявність не більше ніж 30 % (і менше) правильно записаних тактів.

Слід також враховувати правила правопису диктанту, зокрема, написання штилів, пауз, правильну координацію голосів («ноти під нотою») у дво- та триголосі. При відсутності більш серйозних помилок за наявності цих неточностей у правописі бал знижується.

Слуховий аналіз. Максимальний бал – 80.

Абітурієнтам слід визначити на слух:

- Звукоряди ладів;
- інтервали та акорди з розв'язаннями;
- гармонічні послідовності з відхиленнями;
- модуляції в тональності I ступеня спорідненості.

Повністю правильна відповідь оцінюється (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність невеликої кількості помилок відповідає оцінці «добре» (74 – 60 балів). Помилки у визначенні елементів слухового аналізу знижують оцінку до «задовільно» (59 – 40 балів).

Наявність великої кількості неточностей та помилок оцінюється «незадовільно» (39 – 0).

Гармонічний аналіз. Максимальний бал – 80.

Цей вид роботи передбачає звернення до музичних творів малої форми, а також фрагментів творів крупної форми. Він може виконуватись на іспиті як

усно, так і письмо, що вказується в білетах. Абітурієнтам надається 15 хвилин для ознайомлення з музичним текстом (за столом).

У відповіді оцінюється вичерпність та якість пояснення вступником закономірностей гармонічного розвитку, логіки гармонічних послідовностей, прийомів модуляції, змісту тонального плану.

Повна відповідь оцінюється як «відмінна» (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність окремих неточностей у визначенні гармонічних послідовностей чи логіки тонального становлення оцінюється як «добре» у певних градаціях (74 – 60 балів).

Допущені абітурієнтом помилки при розгляді функціонального змісту гармонії аналізованого зразка впливають на зниження оцінки «задовільно» (59 – 40 балів).

При наявності великої кількості помилок, неточностей виставляється оцінка «незадовільно» (39 – 0).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Спеціальність 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

КАФЕДРА ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ

«Диригування»

Оцінювання проводиться за 200 – бальною системою за такими критеріями:

- розкриття художнього образу твору ;
- ступінь розвиненості художньо-образного мислення;
- відчуття форми твору;
- відповідність стилістичним особливостям;
- артистизм, емоційність, вольові якості;
- досконалість мануальної техніки;
- грамотне та виразне виконання хорової партитури на фортепіано, максимальне її наближення до хорового звучання;
- виразне виконання та чисте інтонування хорових партій, послідовності акордів;
- володіння вокальними навичками;
- виразність виконання вокального твору;
- відповідність рівня складності програми вимогам випускного курсу середнього спеціального музичного закладу.

Оцінку «відмінно» – 200-181 балів отримує абітурієнт, який виконав програму на високому рівні відповідно вищевказаним критеріям:

1. 200-195 балів – повна відповідність критеріям;
2. 194-188 балів – незначні відхилення від визначених критеріїв, але абітурієнт має достатньо великий творчий потенціал;
3. 187-181балів – недостатньо яскраве виконання одного з критеріїв. Наприклад, при виконанні досить складних технічних елементів творів не вистачає стабільності.

Оцінку «добре» – 180-160 балів отримує абітурієнт, що демонструє достатню технічну підготовку, емоційність, художнє мислення, але є недоліки відчуття стилю, співає хорові партії з помилками тощо:

1. 180-174 бали – виконання критеріїв на 90 %, абітурієнт має розвинуте музичне мислення, проявляє волю, творчу ініціативу, але не вистачає послідовності;

2. 173-167 балів – незначні помилки виконання хорових партій і партитури, стандартне самостійне мислення, бракує артистизму;

3. 166-160 балів – виконання не досить складної програми, проявлення елементів самостійного мислення, помилки під час співу хорових партій, послідовності акордів.

Оцінку «задовільно» - 159-140 балів отримує абітурієнт, що має мало професійний комплекс даних, виконав програму непереконливо щодо розкриття художнього образу. Демонструє слабо сформоване художньо-образне мислення, є суттєві помилки:

1. 159-154 бали – невизначне диригування, недостатні вольові якості, помилки;

2. 153-147 бали – відсутність відчуття стилю, форми твору; багато помилок при виконанні партитури, хорових партій, слабка технічна підготовка;

3. 146-140 бали – програма недостатньо вивчена, її складність не зовсім відповідає вимогам, є неточності виконання тексту, темпів, динаміки.

Оцінку «незадовільно» - 139-1 бали отримує абітурієнт, який сприймає та виконує музичні твори на частковому рівні, не проявив необхідні музичні якості: музичну виразність, розуміння глибини змісту твору, його стильових особливостей, диригентську волю, технічну підготовку, виразний та чистий спів хорових партій та вокального твору.

«Колоквіум»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

- 1) письмове тестування;
- 2) усна відповідь);

3) спів «з листа»;

4) фортепіано.

1. На письмовому колоквіумі (максимальний бал – 40) абітурієнти протягом 30 хвилин надають відповідь на 40 питань з історії та теорії музики, суміжних мистецтв. За кожен вірну відповідь абітурієнт отримує 1 бал, за кожен невірну – 0 балів.

2. Усна відповідь з питань хорознавства, хорової літератури, методичної літератури з диригування, методики роботи з хором, знань музичної термінології.

З цього пункту абітурієнт може отримати від **1 до 100 балів**.

Від 81 до 100 балів – повна відповідь на 5 запитань. Абітурієнт має ґрунтовні знання в галузі хорового мистецтва, володіє спеціальною термінологією, демонструє широку ерудицію, достатній загальний культурно-освітній рівень.

61- 80 бал – абітурієнт має хороші знання, але допускає одну неточну відповідь.

41- 60 бал – відповіді неповні, недостатньо переконливі; абітурієнт не відповідає на два питання; допускає неточності в знаннях термінології або не може поєднувати знання з практичними навичками, наприклад, з техніки диригування.

21-40 – не точні, (як мінімум три) відповіді.

20 – вірна одна відповідь.

3. Спів «з листа». Максимальний бал – **30**.

30-21 бал отримує абітурієнт, що співає «з листа» без помилок, чисто, точно в плані метро-ритму і темпу, без зупинок, осмислено, виразно.

11-20 балів – допускає незначні помилки або змінює темп.

1-10 балів – абітурієнт співає ритмічно, але не завжди чисто, не відчуває ладоінтонаційних зв'язків, зупиняється.

0 балів – абітурієнт співає нечисто (прояв детонації або дистонації), не ритмічно, не витримує теми.

4. Фортепіано. Максимальна кількість балів – **30**.

За виконання кожного з 3-х творів абітурієнт може отримати **10** балів.

«Сольфеджіо та гармонія»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

Музичний диктант (40 балів);

Слуховий аналіз (80 балів);

Гармонічний аналіз (80 балів).

Музичний диктант. Максимальний бал – 40.

- **Відмінно** (40 балів): точна фіксація звуковисотності та ритму з виконанням правил нотного запису;

- **Добре** (39–30 балів): В основному правильний запис звуковисотності та ритму, але з декількома (2–3) помилками (випадкові знаки, групування ритму тощо);

- **Задовільно** (29–15 балів): наявність більш, ніж 4 помилки у записі звуковисотності, недописані 2 чи 3 такти із загального обсягу диктанту (приблизно до 20:% тексту);

- **Незадовільно** (14–0 балів): наявність не більше ніж 30 % (і менше) правильно записаних тактів.

Слід також враховувати правила правопису диктанту, зокрема, написання штилів, пауз, правильну координацію голосів («ноти під нотою») у дво- та триголосі. При відсутності більш серйозних помилок за наявності цих неточностей у правописі бал знижується.

Слуховий аналіз. Максимальний бал – 80.

Абітурієнтам слід визначити на слух:

- Звукоряди ладів;
- інтервали та акорди з розв'язаннями;
- гармонічні послідовності з відхиленнями;
- модуляції в тональності I ступеня спорідненості.

Повністю правильна відповідь оцінюється (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність невеликої кількості помилок відповідає оцінці «добре» (74 – 60 балів). Помилки у визначенні елементів слухового аналізу знижують оцінку до «задовільно» (59 – 40 балів).

Наявність великої кількості неточностей та помилок оцінюється «незадовільно» (39 – 0)

Гармонічний аналіз. Максимальний бал – 80.

Цей вид роботи передбачає звернення до музичних творів малої форми, а також фрагментів творів крупної форми. Він може виконуватись на іспиті як усно, так і письмо, що вказується в білетах. Абітурієнтам надається 15 хвилин для ознайомлення з музичним текстом (за столом).

У відповіді оцінюється вичерпність та якість пояснення вступником закономірностей гармонічного розвитку, логіки гармонічних послідовностей, прийомів модуляції, змісту тонального плану.

Повна відповідь оцінюється як «відмінна» (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність окремих неточностей у визначенні гармонічних послідовностей чи логіки тонального становлення оцінюється як «добре» у певних градаціях (74 – 60 балів).

Допущені абітурієнтом помилки при розгляді функціонального змісту гармонії аналізованого зразка впливають на зниження оцінки «задовільно» (59 – 40 балів).

При наявності великої кількості помилок, неточностей виставляється оцінка «незадовільно» (39 – 0).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО
Спеціальність 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА СОЛЬНОГО СПІВУ**

Оцінювання підготовки абітурієнта проводиться за 200-бальною шкалою з урахуванням таких критеріїв:

- відмінні вокальні дані;
- красивий тембр голосу;
- достатня сила звучання;
- повний діапазон;
- виконання програми згідно вимогам ЗВО;
- грамотне та вірне виконання творів;
- рівень володіння вокально-технічними навичками;
- розуміння поетичного тексту;
- об'єм та складність виконуваної програми;
- розуміння художнього змісту виконуваних творів, їх осмислене виконання;
- індивідуальність художньо-образного мислення;
- переконливе відтворення авторського задуму в творах, що виконуються;
- дотримання стилевих особливостей твору;
- виразність інтонування та фразування;
- артистизм;
- емоційність;
- виконавська енергетика та переконливість виконавської трактовки.

Оцінювання має *комплексний* характер.

**Критерії 200-бальної шкали оцінювання
на фаховому творчому конкурсі
«Сольний спів»**

Рівень	Бал	Загальні параметри оцінки				
		Рівень складності програми	Інтерпретаторське мислення, розуміння стилю	Технічна майстерність	Артистизм	Стабільність виконання
Високий	200	Найвищий	Глибоке, зріле, індивідуальне	Блискуча, художньо завершена	Яскравий, органічний	Висока
	190	Найвищий, високий	Глибоке, зріле, індивідуальне	Відмінна	Органічний	Висока
	180	Найвищий, високий	Зріле, переконливе	Відмінна	Сформований	Висока
Достатній	179	Високий	Переконливе, традиційне	Добра	Сформований	Достатня
	170	Високий	Не завжди	Добра	Сформований	Достатня

		ий	переконливе		ний	
	160	Висок ий, середн ій	Формальне, непереконлив е	Добра	Невиразни й або зовнішній	Достатня
Посередн ій	159	Середн ій або завище ний	Формальне, непереконлив е	Недоскон ала	Невиразни й або зовнішній	Часткова
	150	Середн ій	Непереконлив е	Недоскон ала	Невиразни й	Часткова
	140	Середн ій	Фрагментарне	Недоскон ала	Невиявлен ий	Недостат ня
Недостат ній	139 та ниж че	Низьк ий	Фрагментарне чи несформоване	Обмежен а	Невиявлен ий чи відсутній	Недостат ня

«Колоквіум»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

- 1) сценічна підготовка;
- 2) письмове тестування;
- 3) усна відповідь.

1. **Сценічна підготовка:** вірш, басня, етюд.

З цього пункту абітурієнт може отримати максимально від **1** до **100** балів.

Від **76 до 100 балів** – високий розвиток уяви та фантазії, вміння природно існувати, послідовно та логічно діяти у запропонованих обставинах, відмінне володіння культурою сценічної мови, вільне володіння психофізичним апаратом.

Від **50 до 75 балів** – достатній розвиток уяви та фантазії, не дуже чітка дикція, достатнє володіння культурою сценічної мови, достатнє володіння психофізичним апаратом.

Від **26 до 49 балів** – недостатній розвиток уяви та фантазії, недостатнє володіння культурою сценічної мови, недостатнє володіння психофізичним апаратом.

Від **0 до 25 балів** – не має ніякого творчого потенціалу: відсутність художньої уяви та фантазії, незадовільне володіння сценічною мовою, низький рівень володіння психофізичним апаратом.

2. На **письмовому колоквіумі** (максимальний бал – 40) абітурієнти протягом 30 хвилин надають відповідь на 40 питань з історії та теорії музики, суміжних мистецтв. За кожну вірну відповідь абітурієнт отримує 1 бал, за кожну невірну – 0 балів.

3. **Усна відповідь** з питань історії та культури вокального мистецтва, методики постановки голосу, методичної літератури, знань музичної термінології, обізнаність у сфері постановок оперних спектаклів в Україні та світі.

З цього пункту абітурієнт може отримати від **1 до 60 балів**.

Від **41 до 60** – абітурієнт має ґрунтовні знання в галузі методики та історії вокального мистецтва, володіє спеціальною термінологією, демонструє широку ерудицію, достатній загальний культурно-освітній рівень, креативно та рухливо мислить, вміє формулювати власні думки.

Від **21 до 40 балів** – відповіді неповні, недостатньо переконливі; допускає неточності в знаннях термінології, недостатній загальний культурно-освітній рівень, недостатнє вміння формулювати власні думки.

Від **0 до 20 балів** – абітурієнт показує низьку підготовку і володіння знаннями, що передбачені вступними вимогами на задовільному рівні.

«Сольфеджіо та гармонія»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

Музичний диктант (40 балів);

Слуховий аналіз (80 балів);

Цілісний аналіз (80 балів).

Музичний диктант. Максимальний бал – 40.

- **Відмінно** (40 балів): точна фіксація звуковисотності та ритму з виконанням правил нотного запису;

- **Добре** (39–30 балів): В основному правильний запис звуковисотності та ритму, але з декількома (2–3) помилками (випадкові знаки, групування ритму тощо);

- **Задовільно** (29–15 балів): наявність більш, ніж 4 помилки у записі звуковисотності, недописані 2 чи 3 такти із загального обсягу диктанту (приблизно до 20:% тексту);

- **Незадовільно** (14–0 балів): наявність не більше ніж 30 % (і менше) правильно записаних тактів.

Слід також враховувати правила правопису диктанту, зокрема, написання штилів, пауз, правильну координацію голосів («ноти під нотою») у дво- та триголосі. При відсутності більш серйозних помилок за наявності цих неточностей у правописі бал знижується.

Слуховий аналіз. Максимальний бал – 80.

Абітурієнтам слід визначити на слух:

- Звукоряди ладів;
- інтервали та акорди з розв'язаннями;
- гармонічні послідовності з відхиленнями;

- модуляції в тональності I ступеня спорідненості.

Повністю правильна відповідь оцінюється (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність невеликої кількості помилок відповідає оцінці «добре» (74 – 60 балів). Помилки у визначенні елементів слухового аналізу знижують оцінку до «задовільно» (59 – 40 балів).

Наявність великої кількості неточностей та помилок оцінюється «незадовільно» (39 – 0).

Цілісний аналіз. Максимальний бал – 80.

Цей вид роботи передбачає звернення до музичних творів малої форми, а також фрагментів творів крупної форми. Він може виконуватись на іспиті як усно, так і письмо, що вказується в білетах. Абітурієнтам надається 15 хвилин для ознайомлення з музичним текстом (за столом).

У відповіді оцінюється вичерпність та якість пояснення вступником закономірностей гармонічного розвитку, логіки гармонічних послідовностей, прийомів модуляції, змісту тонального плану.

Повна відповідь оцінюється як «відмінна» (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність окремих неточностей у визначенні гармонічних послідовностей чи логіки тонального становлення оцінюється як «добре» у певних градаціях (74 – 60 балів).

Допущені абітурієнтом помилки при розгляді функціонального змісту гармонії аналізованого зразка впливають на зниження оцінки «задовільно» (59 – 40 балів).

При наявності великої кількості помилок, неточностей виставляється оцінка «незадовільно» (39 – 0).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**Спеціальність 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА ОРКЕСТРОВИХ СТРУННИХ ІНСТРУМЕНТІВ**

«Спеціальний інструмент»

Оцінювання підготовки абітурієнта проводиться за 200-бальною шкалою з урахуванням таких критеріїв:

- ✓ виконання програми згідно вимогам ВНЗ;
- ✓ технічна досконалість виконання;
- ✓ об'єм та складність виконуваної програми;
- ✓ розуміння художнього змісту виконуваних творів, їх осмислене виконання;
- ✓ індивідуальність художньо-образного мислення, переконливість виконавської трактовки;
- ✓ переконливе відтворення авторського задуму в творах, що виконуються;
- ✓ дотримання стилевих особливостей твору;
- ✓ виразність інтонування та фразування;
- ✓ якість звуку та володіння різноманітними прийомами звуковидобування;
- ✓ ритмічна організаційність та свобода, володіння агогікою;
- ✓ втілення архітектонічних особливостей твору;
- ✓ артистизм та емоційність;
- ✓ якість та виразність інтонації;
- ✓ загальна постановка;
- ✓ володіння різноманітними штрихами, тощо.

Оцінювання має *комплексний* характер.

Оцінка «відмінно» - 200-181 балів

Абітурієнт виконав складну програму на високому художньому та технічному рівнях відповідно до зазначених критеріїв на 85%-100%:

а) 195-200 балів – 95%-100% виконання критеріїв;

б) 188-194 балів – 90%-94% виконання критеріїв – мають місце несуттєві відхилення від запропонованих критеріїв, але абітурієнт демонструє високий творчий потенціал;

в) 181-187 балів – 85%-90% виконання критеріїв – недостатня яскравість та переконливість виконання, можливі незначні технічні чи текстові похибки тощо.

Оцінка «добре» - 180-160 балів

Абітурієнт демонструє якісну, досить змістовну гру, достатню технічну базу, високу загальну музикальність, але бракує артистизму чи емоційності, відчуття форми чи амплітуди динамічних змін, достатнього володіння тембрових особливостей інструмента тощо.

Виконання зазначених критеріїв сягає 70%-84%:

а) 174-180 балів – виконання критеріїв на 80%-84%;

б) 167-173 балів – виконання критеріїв на 75%-79%;

в) 160-166 балів – виконання критеріїв на 70%-74%;

Міра відхилення виконання від запропонованих критеріїв встановлюється суто індивідуально. Це може бути або незначні відхилення від точності виконання тексту, недостатня складність одного з творів екзаменаційної програми, або недостатня різноманітність гармонічного, динамічного, агогічного, інтонаційного плану твору тощо. В цілому абітурієнт демонструє добру професійну підготовку.

Оцінка «задовільно» - 140-159 балів

Абітурієнт показує недостатньо добру професійну підготовку, має певні проблеми виконавського апарату, на задовільному рівні володіє музичним матеріалом тощо. Виконання критеріїв відповідає 50%-69%:

а) 154-159 балів – виконання критеріїв на 65%-69%;

б) 147 -153 балів – виконання критеріїв на 55%-64%;

в) 140-146 балів – виконання критеріїв на 50%-69%.

Мають місце, наприклад, неточності тексту, штрихів, динаміки, ритму, недостатня складність екзаменаційної програми, невпевненість виконання, погане володіння фразуванням, випадання музичного матеріалу з пам'яті, виконання формальне, недостатня емоційність тощо.

Оцінка «незадовільно» - 139-1 балів

Абітурієнт виконує твори недостатньої складності на елементарному, тобто непрофесійному рівні, допускає значну кількість різних помилок, характеризується слабкою інструментальною (технічною) підготовкою. Виконання беззмістовне, та емоційно безбарвне. Таким чином, професійні якості абітурієнта не відповідають вимогам ВНЗ.

Виконання вищезазначених критеріїв відповідає 1%-49%.

«Колоквіум»

Іспит оцінюється за **200** бальною шкалою.

Іспит складається з трьох наступних складових:

1. На **письмовому колоквіумі** (максимальний бал – **40**) абітурієнти протягом 30 хвилин надають відповідь на 40 питань з історії та теорії музики, суміжних мистецтв. За кожну вірну відповідь абітурієнт отримує 1 бал, за кожну невірну – 0 балів.

2. **Усна співбесіда** в межах кола питань, що мають відношення до загальних музично-теоретичних та питань, що мають відношення до специфіки струнно-смичкового виконавства З цього пункту абітурієнт може набрати від **1** до **60** балів.

Оцінювання підготовки абітурієнта проводиться з урахуванням наступних критеріїв:

- правильність та докладність відповідей на поставлені питання;
- широта загального кругозору;
- обізнаність у суто мистецькій сфері;

➤ базові знання з методики та історії струнно-смичкового виконавського мистецтва;

➤ вміння логічно, обґрунтовано та лаконічно висловлювати думки, відстоювати власну точку зору;

➤ креативність та рухливість мислення;

- абітурієнт взагалі не володіє належними знаннями – **1-15** балів.

- абітурієнт має дуже слабку теоретичну підготовку (або дуже обмежену можливість викладення власної думки) – **16-20** балів.

- загально теоретична підготовка слабка, але задовольняє мінімальним вимогам – **21-25** балів.

- не досить впевнено орієнтується в матеріалі, відповіді неповні – **26-30** балів.

- відповіді неповні. Але окремі питання відображені досить задовільно – **31-35** балів.

- відповіді неповні, дещо обмежені можливості висловлювання думок. Але висвітлення окремих питань свідчить, що абітурієнт добре орієнтується в матеріалі – **36-40** балів.

- більшість відповідей досить повна, в цілому абітурієнт в матеріалі орієнтується, але трапляються термінологічні помилки. Або несуттєві неточності у висловлюванні думок – **41-45** балів.

- абітурієнт демонструє відмінні знання, але є незначні термінологічні помилки, або не всі відповіді є вичерпними та розгорнутими – **46-50** балів.

- абітурієнт демонструє відмінні знання, добре розуміється в термінології, відповіді є вичерпними та розгорнутими – **51-55** балів.

- абітурієнт демонструє блискучі знання. Не тільки не допускає помилок. Але й має блискучу ерудицію. Розвинуту логіку мислення та викладення думок – **56-60** балів.

3. Виконання гам та етюдів. З цього пункту абітурієнт може набрати від 1 до **100** балів

Виконання гам та етюдів оцінюється за наступними критеріями:

- загальна постановка;
- якість інтонації, звуку, змін позицій;
- вміння розподіляти смичок;
- зміни струн та смичків;
- володіння різноманітними штрихами;
- художня виразність при виконанні етюдів, тощо.

1-100 балів - Абітурієнт має дуже слабкий рівень вмінь та навичок, має слабо розвинутий виконавський апарат. При виконанні програми допускає значні професійні помилки, як технічні, так і художні. Або учень не здатний опановувати музичні твори згідно з програмними вимогами в повному обсязі. Абітурієнт не відповідає рівню вимог вищого навчального закладу.

101-103 балів - Абітурієнт слабо справляється з виконуваною програмою, допускає значну кількість помилок при виконанні програми. Неточність інтонації трапляється досить часто. Володіння основними штрихами обмежене. Учень не здатний опановувати музичні твори згідно з програмними вимогами в повному обсязі (зокрема, гама виконується в обмеженому темповому діапазоні, у подвійних нотах скрипалів відсутні децими та аплікатурні октави). Художня можливість абітурієнта досить обмежені.

104-108 балів - Абітурієнт демонструє задовільні професійні дані. Недоліки у звукоутворенні, помилки у виконанні програми. Слабо володіє різними елементами виразності музичної фактури, має недостатньо розвинуте художнє мислення.

109- 112 балів Абітурієнт має задовільну технічну базу. Якість звуку, інтонації досить слабка, але дає підстави сподіватися на певний прогрес в майбутньому.

113 - 116 балів - Абітурієнт має необхідну технічну базу Якість інтонації, звуку, штрихова техніка задовільні..

117 -122 балів. Виявляє достатньо сформований в цілому виконавський апарат. Недоліки інтонації та володіння штрихами інколи стають помітними, але суттєво не впливають на загальне враження

123 - 126 балів - Абітурієнт має добру технічну базу. Досить вільно володіє виконавським апаратом. Недоліки інтонації та володіння штрихами не є суттєвими.

127-130 балів - Абітурієнт має добре розвнений виконавський апарат, досить впевнене володіння базовими штрихами. При виконанні програми йому дещо бракує артистизму. Має деякі недоліки інтонації, що можуть бути виправлені в майбутньому.

131-135 балів - Абітурієнт має добре розвинутий виконавський апарат, впевнене володіння не тільки базовими штрихами, але й здатен успішно виконувати твори значної складності. Якість звуку, інтонації та інших аспектів відмінна.

136-140 балів - Технічні якості абітурієнта є не просто відмінними - його виступ можна характеризувати як блискучий

Остаточна оцінка з цього іспиту виводиться як сума трьох складових і не може перевищувати 200 балів.

«Сольфеджіо та гармонія»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

Музичний диктант (40 балів);

Слуховий аналіз (80 балів);

Гармонічний аналіз (80 балів).

Музичний диктант. Максимальний бал – 40.

- **Відмінно** (40 балів): точна фіксація звуковисотності та ритму з виконанням правил нотного запису;

- **Добре** (39–30 балів): В основному правильний запис звуковисотності та ритму, але з декількома (2–3) помилками (випадкові знаки, групування ритму тощо);

- **Задовільно** (29–15 балів): наявність більш, ніж 4 помилки у записі звуковисотності, недописані 2 чи 3 такти із загального обсягу диктанту (приблизно до 20:% тексту);

- **Незадовільно** (14–0 балів): наявність не більше ніж 30 % (і менше) правильно записаних тактів.

Слід також враховувати правила правопису диктанту, зокрема, написання штилів, пауз, правильну координацію голосів («ноти під нотою») у дво- та триголосі. При відсутності більш серйозних помилок за наявності цих неточностей у правописі бал знижується.

Слуховий аналіз. Максимальний бал – 80.

Абітурієнтам слід визначити на слух:

- Звукоряди ладів;
- інтервали та акорди з розв'язаннями;
- гармонічні послідовності з відхиленнями;
- модуляції в тональності I ступеня спорідненості.

Повністю правильна відповідь оцінюється (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність невеликої кількості помилок відповідає оцінці «добре» (74 – 60 балів). Помилки у визначенні елементів слухового аналізу знижують оцінку до «задовільно» (59 – 40 балів).

Наявність великої кількості неточностей та помилок оцінюється «незадовільно» (39 – 0).

Гармонічний аналіз. Максимальний бал – 80.

Цей вид роботи передбачає звернення до музичних творів малої форми, а також фрагментів творів крупної форми. Він може виконуватись на іспиті як усно, так і письмо, що вказується в білетах. Абітурієнтам надається 15 хвилин для ознайомлення з музичним текстом (за столом).

У відповіді оцінюється вичерпність та якість пояснення вступником закономірностей гармонічного розвитку, логіки гармонічних послідовностей, прийомів модуляції, змісту тонального плану.

Повна відповідь оцінюється як «відмінна» (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність окремих неточностей у визначенні гармонічних послідовностей чи логіки тонального становлення оцінюється як «добре» у певних градаціях (74 – 60 балів).

Допущені абітурієнтом помилки при розгляді функціонального змісту гармонії аналізованого зразка впливають на зниження оцінки «задовільно» (59 – 40 балів).

При наявності великої кількості помилок, неточностей виставляється оцінка «незадовільно» (39 – 0).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Спеціальність 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

**КАФЕДРА ОРКЕСТРОВИХ ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ
ТА ОПЕРНО-СИМФОНІЧНОГО ДИРИГУВАННЯ**

«Спеціальний інструмент»

Враховується комплекс загальних музичних даних, технічне оснащення на духовому інструменті (флейта, гобой, кларнет, фагот, валторна, труба, тромбон, туба, ударні інструменти).

Оцінка (200-195) та (194-189)

Відмінне володіння технічними навиками гри на духових і ударних інструментах. Виконання програми музично і виразно.

Оцінка (188-182)

Відмінне володіння технікою гри на духових і ударних інструментах.

Виконання сольної програми є музикальним і виразним, але не досить глибоким.

Оцінка (181-175) та (174-168)

Хороше володіння інструментом, добре розвинені технічні дані.

Абітурієнт демонструє розуміння художніх образів твору, але має не зовсім рівний звукоряд, деякі звуки на духовому інструменті інтонаційно фальшиві.

Оцінка (167-161)

Непогано володіє інструментом. Недостатньо озвучений верхній регістр.

Значна частина фальшивих звуків. Є проблеми у ритмічному плані.

Оцінка (160-154)

Професійна підготовка абітурієнта слаба: недоліки у звукоутворенні, багато фальшивих звуків, помилки у виконанні сольної програми.

Оцінка (153-147)

Загальні музичні дані є, але володіння інструментом недостатнє.

Бракує техніки, інтонації та художнього мислення. Поганий ритм.

Оцінка (146-140)

Низький рівень підготовки. Техніка слаба, відсутнє відчуття тембральної забарвленості звуку, грає різко й фальшиво.

Оцінка (139)

Відсутні повністю загальні музичні дані.

Інструментом не володіє.

«Колоквіум»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

- 1) письмове тестування;
- 2) усна відповідь);
- 3) виконання гам та етюдів.

1. На письмовому колоквіумі (максимальний бал – 40) абітурієнти протягом 30 хвилин надають відповідь на 40 питань з історії та теорії музики, суміжних мистецтв. За кожну вірну відповідь абітурієнт отримує 1 бал, за кожну невірну – 0 балів.

2. Усна відповідь з питань з технології гри на духових інструментах, методичної літератури в галузі духового виконавства, знань музичної термінології.

З цього пункту абітурієнт може отримати від **1 до 100 балів**.

Від 81 до 100 балів – повна відповідь на 5 запитань. Абітурієнт має ґрунтовні знання в галузі духового мистецтва, володіє спеціальною термінологією, демонструє широку ерудицію, достатній загальний культурно-освітній рівень.

61- 80 бал – абітурієнт має хороші знання, але допускає одну неточну відповідь.

41- 60 бал – відповіді неповні, недостатньо переконливі; абітурієнт не відповідає на два питання; допускає неточності в знаннях термінології або не може поєднувати знання з практичними навичками, наприклад, з виконавської техніки.

21-40 – не точні, (як мінімум три) відповіді.

20 – вірна одна відповідь.

3. Виконання гам та етюдів. Максимальний бал – **60**.

45-60 бал отримує абітурієнт, що виконує гами та етюди без помилок, чисто, точно в плані метро-ритму і темпу, без зупинок, осмислено, виразно.

30-44 бал отримує абітурієнт, який допускає незначні помилки або змінює темп.

15-29 балів – абітурієнт грає ритмічно, але не інтонує чисто, не відчуває ладоінтонаційних зв'язків, зупиняється.

0-14 балів – абітурієнт грає нечисто, не ритмічно, не витримує темп.

«Сольфеджіо та гармонія»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

Музичний диктант (40 балів);

Слуховий аналіз (80 балів);

Гармонічний аналіз (80 балів).

Музичний диктант. Максимальний бал – 40.

- **Відмінно** (40 балів): точна фіксація звуковисотності та ритму з виконанням правил нотного запису;

- **Добре** (39–30 балів): В основному правильний запис звуковисотності та ритму, але з декількома (2–3) помилками (випадкові знаки, групування ритму тощо);

- **Задовільно** (29–15 балів): наявність більш, ніж 4 помилки у записі звуковисотності, недописані 2 чи 3 такти із загального обсягу диктанту (приблизно до 20:% тексту);

- **Незадовільно** (14–0 балів): наявність не більше ніж 30 % (і менше) правильно записаних тактів.

Слід також враховувати правила правопису диктанту, зокрема, написання штилів, пауз, правильну координацію голосів («ноти під нотою») у дво- та триголосі. При відсутності більш серйозних помилок за наявності цих неточностей у правописі бал знижується.

Слуховий аналіз. Максимальний бал – 80.

Абітурієнтам слід визначити на слух:

- Звукоряди ладів;
- інтервали та акорди з розв'язаннями;
- гармонічні послідовності з відхиленнями;
- модуляції в тональності I ступеня спорідненості.

Повністю правильна відповідь оцінюється (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність невеликої кількості помилок відповідає оцінці «добре» (74 – 60 балів). Помилки у визначенні елементів слухового аналізу знижують оцінку до «задовільно» (59 – 40 балів).

Наявність великої кількості неточностей та помилок оцінюється «незадовільно» (39 – 0).

Гармонічний аналіз. Максимальний бал – 80.

Цей вид роботи передбачає звернення до музичних творів малої форми, а також фрагментів творів крупної форми. Він може виконуватись на іспиті як усно, так і письмо, що вказується в білетах. Абітурієнтам надається 15 хвилин для ознайомлення з музичним текстом (за столом).

У відповіді оцінюється вичерпність та якість пояснення вступником закономірностей гармонічного розвитку, логіки гармонічних послідовностей, прийомів модуляції, змісту тонального плану.

Повна відповідь оцінюється як «відмінна» (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність окремих неточностей у визначенні гармонічних послідовностей чи логіки тонального становлення оцінюється як «добре» у певних градаціях (74 – 60 балів).

Допущені абітурієнтом помилки при розгляді функціонального змісту гармонії аналізованого зразка впливають на зниження оцінки «задовільно» (59 – 40 балів).

При наявності великої кількості помилок, неточностей виставляється оцінка «незадовільно» (39 – 0).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Спеціальність 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

КАФЕДРА НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

«Спеціальний інструмент»

Оцінювання підготовки абітурієнта проводиться за 200 бальною системою за такими критеріями:

- грамотне та виразне виконання нотного тексту напам'ять;
- технічна досконалість виконання;
- емоційність та вольові якості;
- артистизм та індивідуальне художньо-образне мислення;
- звукове та технічне втілення художнього образу;
- дотримання стильових особливостей твору;
- володіння різноманітними артикуляційними прийомами та штрихами;
- вільне володіння виконавським апаратом, агогікою та динамікою;
- відповідність складності програми вимогам ВУЗу.

Оцінку «відмінно» – 200 – 181 балів

Отримує абітурієнт, який виконав програму на високому рівні відповідно означеним критеріям на 85% -100%:

а/ 200-195 балів - 95% -100% виконання критеріїв;

б/ 194-188 балів - 90% -95% виконання критеріїв.

Незначні відхилення від визначених критеріїв, але достатньо високий творчий потенціал;

Оцінку «добре» – 180 – 160 балів

Отримує абітурієнт, що демонструє якісну, досить змістовну гру, достатню технічну оснащеність, емоційність, але недостатній артистизм, відчуття форми, тощо. Виконання відповідає 70%-84% визначеним критеріям:

а/ 180-174 балів - виконання критеріїв на 89% -80%;

б/ 173-167 балів - виконання критеріїв на 79%-70%;

Наприклад, це може бути незначні відхилення від точності виконання тексту, не досить складної програми відповідно до вимог, одноманітне динамічне та артикуляційне виконання, тощо.

Оцінку «задовільно» – 159 – 140 балів

Отримує абітурієнт, який при виконанні показав слабе володіння музичним матеріалом, має мало професійний комплекс даних. Були неточності тексту, штрихів, динаміки, агогіки та темпо-ритму. Непереконливо розкритий художній образ, складність програми, недостатньо відповідає вимогам ВУЗу.

Програма виконана на 51-70% виконання критеріїв.

а/ 159-154 балів – виконання 69%-60% критеріїв;

б/ 153-147 балів – виконання 59%-50% критеріїв;

Оцінку «незадовільно» – 139 – 100 балів

Отримує абітурієнт, який виконує твори на елементарному рівні, має численні помилки у нотному тексті; не проявив необхідні музичні якості; технічна та артикуляційна підготовка на низькому рівні; виконання беззмістовне та безбарвне, тощо. Демонструє професійну підготовку, що не відповідає вимогам ВУЗу. – 1%-49% виконання критеріїв.

«Диригування та колоквіум»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

- 1) письмове тестування;
- 2) усна відповідь);
- 3) диригування

1. На **письмовому колоквіумі** (максимальний бал – 40) абітурієнти протягом 30 хвилин надають відповідь на 40 питань з історії та теорії музики,

суміжних мистецтв. За кожну вірну відповідь абітурієнт отримує 1 бал, за кожну невірну – 0 балів.

2. Усна відповідь з питань історії виконавства на народних інструментах, методики викладання гри на інструменті, знань музичної термінології. Максимальний бал – **100**.

З цього пункту абітурієнт може отримати від **1 до 100 балів**.

Від 81 до 100 балів – повна відповідь на 5 запитань. Абітурієнт має ґрунтовні знання в галузі народно-інструментального мистецтва, володіє спеціальною термінологією, демонструє широку ерудицію, достатній загальний культурно-освітній рівень.

61- 80 бал – абітурієнт має хороші знання, але допускає одну неточну відповідь.

41- 60 бал – відповіді неповні, недостатньо переконливі; абітурієнт не відповідає на два питання; допускає неточності в знаннях термінології або не може поєднувати знання з практичними навичками.

21-40 – не точні, (як мінімум три) відповіді.

20 – вірна одна відповідь.

3. Диригування. Максимальний бал – **60**.

60-41 бал отримує абітурієнт, який точно передає в диригентській техніці характер та стиль твору, диригує без помилок в плані метро-ритму і темпу, без зупинок, осмислено, виразно, демонструє знання елементів диригентської техніки.

21-40 балів – допускає незначні помилки, змінює темп.

1-21 балів – абітурієнт диригує ритмічно, але не завжди показує вступ для оркестрових груп, не відчуває ладоінтонаційних зв'язків, не показує сприйняття оркестрової фактури, зупиняється.

0 балів – абітурієнт диригує не ритмічно, не орієнтується в партитурі та оркестровій фактурі, не витримує теми та не проявляє елементарної техніки диригування.

«Сольфеджіо та гармонія»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

Музичний диктант (40 балів);

Слуховий аналіз (80 балів);

Гармонічний аналіз (80 балів).

Музичний диктант. Максимальний бал – 40.

- **Відмінно** (40 балів): точна фіксація звуковисотності та ритму з виконанням правил нотного запису;

- **Добре** (39–30 балів): В основному правильний запис звуковисотності та ритму, але з декількома (2–3) помилками (випадкові знаки, групування ритму тощо);

- **Задовільно** (29–15 балів): наявність більш, ніж 4 помилки у записі звуковисотності, недописані 2 чи 3 такти із загального обсягу диктанту (приблизно до 20:% тексту);

- **Незадовільно** (14–0 балів): наявність не більше ніж 30 % (і менше) правильно записаних тактів.

Слід також враховувати правила правопису диктанту, зокрема, написання штилів, пауз, правильну координацію голосів («ноти під нотою») у дво- та триголосі. При відсутності більш серйозних помилок за наявності цих неточностей у правописі бал знижується.

Слуховий аналіз. Максимальний бал – 80.

Абітурієнтам слід визначити на слух:

- Звукоряди ладів;
- інтервали та акорди з розв'язаннями;
- гармонічні послідовності з відхиленнями;
- модуляції в тональності I ступеня спорідненості.

Повністю правильна відповідь оцінюється (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність невеликої кількості помилок відповідає оцінці «добре» (74 – 60 балів). Помилки у визначенні елементів слухового аналізу знижують оцінку до «задовільно» (59 – 40 балів).

Наявність великої кількості неточностей та помилок оцінюється «незадовільно» (39 – 0).

Гармонічний аналіз. Максимальний бал – 80.

Цей вид роботи передбачає звернення до музичних творів малої форми, а також фрагментів творів крупної форми. Він може виконуватись на іспиті як усно, так і письмо, що вказується в білетах. Абітурієнтам надається 15 хвилин для ознайомлення з музичним текстом (за столом).

У відповіді оцінюється вичерпність та якість пояснення вступником закономірностей гармонічного розвитку, логіки гармонічних послідовностей, прийомів модуляції, змісту тонального плану.

Повна відповідь оцінюється як «відмінна» (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність окремих неточностей у визначенні гармонічних послідовностей чи логіки тонального становлення оцінюється як «добре» у певних градаціях (74 – 60 балів).

Допущені абітурієнтом помилки при розгляді функціонального змісту гармонії аналізованого зразка впливають на зниження оцінки «задовільно» (59 – 40 балів).

При наявності великої кількості помилок, неточностей виставляється оцінка «незадовільно» (39 – 0).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Спеціальність 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЕСТРАДИ ТА ДЖАЗУ

«Спеціальний інструмент»

**(саксофон, труба, тромбон, електрогітара, ударні інструменти, фортепіано,
контрабас, бас-гітара)**

Враховується рівень професійної майстерності абітурієнта під час виконання сольної програми. Основними оцінними критеріями є:

- 1) сам факт екзаменаційного виступу як того, що відбувся – без непередбачених зупинок і перерв у відтворенні музичного тексту;
- 2) ступінь виразності в трактуванні музичних творів
- 3) жанрово-стильова логіка інтерпретації композиторського задуму;
- 4) якість звукоздобування;
- 5) свідомість інтонаційної виразності;
- 6) рівень володіння елементами штрихової й динамічної різноманітності;
- 7) наявність відчуття ритму і технічної віртуозності.

Враховується комплекс загальних музичних даних, технічний розвиток пальцевої техніки гри на спеціальному інструменті, надбання навичок імпровізаційної гри (саксофон, труба, тромбон, фортепіано, електрогітара, ударні інструменти, бас-гітара), достатній рівень артистизму в підготовці в галузі естрадно-джазового співу для абітурієнтів-вокалістів; наявність виконавських рис академічного та джазового мистецтва.

Оцінка відмінно (200-189 балів)

Відмінне володіння технічними навиками гри на спеціальному інструменті, наявність комплексу професійних даних, необхідних для навчання у ЗВО і якісно відповідних екзаменаційним вимогам. Професійний рівень відповідає позитивній якості всіх перерахованих вище критеріїв.

Виконання програми іспиту «Спеціальний інструмент» яскраве, музичне, художньо переконливе.

(188-182 бали)

Відмінне володіння технікою гри на спеціальному інструменті.

Виконання сольної програми є музикальним і виразним, але не досить глибоким. Допущені незначні технічні погрішності, або недостатньо переконлива логіка інтонаційної виразності звуковедення (голосоведення).

Оцінка добре (181-175 балів)

Хороше володіння інструментом, добрі розвинені технічні дані. Виконання сольної програми містять допущені технічні погрішності, недостатньо переконлива логіка інтонаційної виразності звуковедення (голосоведення).

(174-168 балів)

Абітурієнт демонструє розуміння художніх образів твору, але має не зовсім рівний звукоряд, деякі звуки на спеціальному інструменті мають інтонаційні відхилення. У виконанні сольної програми за фахом допущені невідповідності з позитивною якістю якого-небудь з оцінних критеріїв, перерахованих вище.

(167-161 балів)

Непогано володіє інструментом. Під час виконання сольної програми були допущені невідповідності з позитивною якістю деяких пунктів оцінних критеріїв. Недостатньо озвучений, верхній регістр, значна частина фальшивих звуків, є проблеми в ритмічному плані. Алі є творчій потенціал.

Оцінка задовільно (160-154 бали)

Професійна підготовка абітурієнта слабка: недоліки у звукоутворенні, багато фальшивих звуків, У виконанні сольної програми допущені помилки, значні невідповідності з музично-технічними і інтонаційно-виразними позитивними якостями оцінних критеріїв.

(153-147 балів)

Загальні музичні дані є, але володіння інструментом недостатнє. Бракує техніки, точної інтонації та художнього мислення. Поганий ритм.

При виконанні сольної програми допущені значні невідповідності з музично-технічними і інтонаційно-виразними позитивними якостями оцінних критеріїв, абітурієнт демонструє відсутність достатньої орієнтації в галузі мистецтва.

(146-140 балів)

Низький рівень підготовки. Техніка слабка, відсутнє відчуття тембральної забарвленості звуку, грає різко й фальшиво. Констатується невідповідність з більшою часткою вимог, що пред'являються до професійного рівня абітурієнта.

Оцінка незадовільно (139 балів)

Відсутні повністю загальні музичні дані. Інструментом не володіє. Повна невідповідність з вимогами, що пред'являються до професійного рівня абітурієнта. Виступ на іспиті за фахом або не відбувся як факт (із-за постійних, непередбачених в музичному тексті творів перерв у виконанні), або був повністю незадовільним по відношенню до загальноприйнятих норм професійного виконання на інструменті, з явною невідповідністю позитивним якостям оцінних критеріїв.

Виконавські навички абітурієнтів можуть мати різне поєднання оцінних якостей. Спільна оцінка визначається за погодженням членів екзаменаційної комісії з врахуванням вищеописаних критеріїв.

«Колоквіум»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

- 1) письмове тестування = 40;
- 2) усна відповідь = 75;
- 3) читання нот «з листа» = 25;
- 4) виконання гама = 30;
- 5) виконання етюд = 30.

1. На письмовому колоквіумі (максимальний бал – 40) абітурієнти протягом 30 хвилин надають відповідь на 40 питань з історії та теорії музики,

суміжних мистецтв. За кожну вірну відповідь абітурієнт отримує 1 бал, за кожну невірну – 0 балів.

2. Усна відповідь з питань загально-музичної світової культури, методики з виконавства на музичному інструменті, знань музичної термінології. Максимальний бал – **75**.

З цього пункту абітурієнт може отримати від **1 до 75 балів**.

Від 51 до 75 балів – повна відповідь на 3 запитання. Абітурієнт має ґрунтовні знання в галузі академічного та джазового виконавства, володіє музичною термінологією, демонструє широку ерудицію, достатній загальний культурно-освітній рівень.

Від 26 до 50 балів – абітурієнт має хороші знання, але одна неточна відповідь.

Від 1 до 25 балів – вірна одна відповідь.

3. Читання нот «з листа». Максимальний бал – **25**.

Від 20 до 25 балів отримує абітурієнт, який грає «з листа» без помилок, виконує заданий автором метро-ритм і темп, без зупинок, осмислено, виразно.

Від 14 до 19 балів – абітурієнт допускає незначні помилки та/або змінює темп.

Від 7 до 13 балів – абітурієнт допускає багато помилок, змінює темп, не виконує динамічних позначень.

Від 0 до 6 балів – абітурієнт грає не ритмічно, повільно, зупиняється, допускає безліч помилок.

4. Виконання мажорної та/або мінорної гами, заданої екзаменаційною комісією. Максимальний бал – **30**.

Від 1 до 30 балів –

Від 21 до 30 балів – виконання мажорної та/або мінорної гами в рухливому темпі¹, без зупинок і помилок.

¹ Рухливий темп слід вважати М чверть = 160 бітів на 1 хвилину, для восьмих по тривалості нот.

Від 11 до 20 балів – виконання мажорної та/або мінорної гами в повільному темпі, абітурієнт допускає декілька помилок, 1-2 зупинки.

Від 1 до 10 балів – виконання мажорної та/або мінорної гами в повільному темпі, абітурієнт допускає багато помилок, декілька зупинок.

5. Виконання етюду, вибраного комісією з 10 заздалегідь підготовлених абітурієнтом. Максимальний бал – **30.**

Від 1 до 30 балів

Від 21 до 30 балів – виконання етюду в заданому автором метро-ритмі і темпі, без помилок і зупинок, виконуючи всі авторські позначення, штрихи, динаміку.

Від 11 до 20 балів – виконання етюду з зміненнями темпу чи метро-ритму, з деякими помилками, не точними штрихами, не ритмічне.

Від 1 до 10 балів – виконання етюду з численними помилками, зміненнями темпу чи метро-ритму, неправильними штрихами, бракує почуття ритму та фразування, не виконуючи динамічні та інші авторські позначення.

„Естрадно - джазовий спів”

Екзаменаційна комісія оцінює вокально-технічну досконалість абітурієнта і визначає перспективність розвитку виконавця, як професійного естрадно-джазового співака. Враховуються комплекси необхідних професійних даних: вокальних (красивий тембр голосу, наявність достатнього діапазону, відсутність недоліків голосоутворення, дикції і т.д.), музичних (чистота інтонації, відчуття темпоритму, динаміки виконуваного твору і т.д.), емоційних, сценічних. Враховуються також встановлені під час консультацій індивідуальні характеристики абітурієнта: стан загального і професійного здоров'я, тип нервової системи, швидкість засвоєння і запам'ятовування окремих технічних і музичних зауважень, працездатність, емоційна сприйнятливність тощо.

Прим.(обов'язково враховуються лауреатські звання міжнародного та національного рівня, що отримав абітурієнт, як результат творчого потенціалу).

Оцінка «відмінно» - 200-181 балів:

1) **(200-195)** балів – абітурієнт має відмінні професійні вокальні дані без дефектів голосоутворення, а саме: має гарний голос з тембровою насиченістю і рівністю тембру на всьому діапазоні голосу (діапазон голосу складає не менш двох октав єдинорегістрового звучання). Вокальній техніці характерна точність інтонації, тривалість дихання, володіння кантиленою, чіткою вимовою, вільне оперування специфічними вокально-технічними прийомами естрадно-джазового виконання і т.д. Технічна свобода в співі визначає і уміння виразити голосом художні образи твору. Творча особистість співака харизматична з так званою „сценічною чарівністю”.

Виконання сольної програми відрізняється яскравою емоційною виразністю та підкреслює музично-творчу індивідуальність співака, який добре спілкується з аудиторією під час сценічного виступу, володіє навичками роботи з мікрофоном. Виконання вокальних творів музично виразно та без помилок. Вокально-технічна досконалість в співі дозволяє розв'язувати складні виконавські завдання.

Результати екзамену за фахом дозволяють комісії зробити висновок, що абітурієнт має великий творчий потенціал.

2) **(194-188)** балів – абітурієнт має відмінні професійні вокальні дані без дефектів голосоутворення (гарний голос з тембровою насиченістю і рівністю тембру на всьому діапазоні голосу, діапазон голосу складає півтори - дві октави єдино регістрового звучання, точність інтонації, тривалість дихання, володіння кантиленою, чіткою вимовою, вільне володіння специфічними вокально-технічними прийомами естрадно - джазового виконання і т.д.). Технічна свобода в співі визначає і уміння виразити голосом художні образи твору.

Виконання сольної програми відрізняється яскравою емоційною виразністю та підкреслює музично-творчу індивідуальність співака, який добре

спілкується з аудиторією під час сценічного виступу, володіє навичками роботи з мікрофоном. Виконання вокальних творів музично виразно та без помилок. Вокально-технічна досконалість в співі дозволяє розв'язувати достатньо складні виконавські завдання.

Результати екзамену за фахом дозволяють комісії зробити висновок, що абітурієнт має великий творчий потенціал.

3) (187 – 181) балів – добрі вокальні дані без дефектів голосоутворення (гарний голос з тембровою насиченістю і рівністю тембру на всьому діапазоні голосу, діапазон голосу складає півтори - дві октави єдино регістрового звучання, точність інтонації, тривалість дихання, володіння кантиленою, чіткою вимовою, вільне володіння специфічними вокально-технічними прийомами естрадно- джазового виконання і т.д.).

Виконання сольної програми відрізняється емоційною виразністю, але володіння голосом не завжди технічно довершено. Абітурієнт добре спілкується з аудиторією під час сценічного виступу, володіє навичками роботи з мікрофоном. Виконання вокальних творів музично виразно та без помилок.

Результати екзамену за фахом дозволяють комісії зробити висновок, що творчий потенціал абітурієнта має перспективу професійного зросту.

Оцінка «добре» - 180-160 балів:

1) (180 –167) балів – добрі вокальні дані без дефектів голосоутворення або з невеликими недоліками (гарний тембр голосу, достатній діапазон і т.д).

Виконання сольної програми емоційно та музично виразно, але володіння голосом не завжди технічно довершено. Виконання вокальних творів музично виразно, але з невеликими помилками.

Абітурієнт добре спілкується з аудиторією під час сценічного виступу, та не має навичок роботи з мікрофоном.

Результати екзамену за фахом дозволяють комісії зробити висновок, що творчий потенціал абітурієнта має перспективу професійного зросту.

2) **(166 – 160)** балів. Абітурієнт не має стабільності в якості звучання голосу, вокальні дані мають недоліки, які можуть бути усунені за умов систематичної праці (наприклад, малий діапазон, млява дикція, нечиста інтонація і т.п.)

Виконання сольної програми емоційно виразно, володіння голосом технічно недовершене, але абітурієнт має творчий потенціал та перспективу професійного росту. Він добре спілкується з аудиторією під час сценічного виступу.

Результати екзамену за фахом дозволяють комісії зробити висновок, що творчий потенціал абітурієнта має перспективу професійного зросту.

Оцінка «задовільно»- 159-140 балів:

1) **(159 – 154)** бали. Суттєві недоліки у звукоутворенні, що мають проблематичну перспективу усунення.

Виконання сольної програми емоційно невиразно, володіння голосом технічно недовершене, абітурієнт має слабкий творчий потенціал.

Результати екзамену за фахом дозволяють комісії зробити висновок, що творчий потенціал абітурієнта має слабку перспективу професійного зросту.

2) **(153-140)** балів:.

Мало професійні вокальні дані. Суттєві недоліки у звукоутворенні, що мають проблематичну перспективу усунення.

Виконання сольної програми емоційно невиразно, на низькому художньому та вокально-технічному рівнях, без урахування стилістичних та жанрових особливостей творів, володіння голосом технічно недовершене.

Результати екзамену за фахом дозволяють комісії зробити висновок, що творчий потенціал абітурієнта має дуже слабку перспективу професійного зросту.

Оцінка «незадовільно» (139 балів та менш). Відсутність професійних даних. Суттєві недоліки у звукоутворенні, що не можуть бути усунені. Абітурієнт не має творчого потенціалу. Виконання сольної програми на низькому художньому та вокально-технічному рівнях. На колоквіумі абітурієнт

демонструє низький рівень знань з історії естрадно- джазових стилів, не володіє музичною термінологією. Письмові тестові завдання виконані на дуже низькому рівні.

Результати екзамену за фахом дозволяють комісії зробити висновок, що творчий потенціал абітурієнта не має перспектив професійного зросту.

«Колоквіум»

Екзамен оцінюється за **200-бальною** шкалою. Вступні складові:

- 1) письмове тестування;
- 2) усна відповідь;
- 3) читання вірша або байки;
- 3) пластичний етюд.

1. На письмовому колоквіумі (максимальний бал – 40) абітурієнти протягом 30 хвилин надають відповідь на 40 питань з історії та теорії музики, суміжних мистецтв. За кожну вірну відповідь абітурієнт отримує 1 бал, за кожну невірну – 0 балів.

2. Усна відповідь з питань історії та теорії музики, історії становлення естрадно-джазових стилів, суміжних мистецтв, творчості видатних естрадних та джазових співаків. Співбесіда виявляє: музичний та загальний культурно-освітній рівень знань абітурієнта; орієнтування в суміжних мистецтвах (художня література, поезія, образотворче мистецтво); знання сучасного музичного життя.

З цього пункту абітурієнт може отримати від **1 до 100 балів**.

Від 81 до балів – повна відповідь на 5 запитань. Абітурієнт має високий рівень світосприйняття і світовідчуття мистецького мислення. Він показує відмінні знання з історії та теорії музики, вокального мистецтва, вільно володіє музичною термінологією та інформацією про сучасні напрями естрадної та джазової музики, історію становлення естрадно-джазових стилів, ознайомена з творчістю видатних естрадних та джазових співаків.

61-80 балів – абітурієнт має хороші знання, але допускає одну неточну відповідь.

41 – 60 балів – абітурієнт не може відповісти правильно на 2 питання, допускає неточності в відповідях, відповіді не повні і недостатньо переконливі;

21 – 40 балів – відповіді не точні (як мінімум 3 відповіді);

20 балів – вірна одна відповідь.

0 балів – жодної правильної відповіді.

3. Читання вірша або байки. Максимальний бал – 30.

Екзаменаційна комісія виявляє рівень сценічної підготовки з основ мистецтва художнього читання: абітурієнт повинен прочитати напам'ять вірш або байку.

Оцінюється розуміння виконавцем змісту твору, здібності до образного та асоціативного мислення, багатство творчої уяви, міра емоційної схвильованості, уміння визначити і передати стиль автора, здатність до перетворення у дійову особу тощо.

30-21 бал абітурієнт емоційно – виразно читає вірш або байку напам'ять з глибоким розумінням поетичного тексту. Змістовно, правильно і натхненно висловлює думки автора діючим словом, тобто, демонструючи чутливу індивідуальність художньо-образного мислення, правильно акцентує найважливіше і відтіняє другорядне. Дикційна вимова, манера вимовляти слова, склади і звуки під час сценічного декламування не мають дефектів.

11-20 балів абітурієнт емоційно – виразно читає вірш або байку, але, демонструючи володіння голосом, дикцією, не завжди правильно акцентує найважливіше в тексті.

1-10 бал мало виразно читає вірш або байку без розуміння поетичного тексту. Дикційна вимова, манера вимовляти слова, склади і звуки під час сценічного декламування мають значні дефекти.

4. Пластичний етюд. Максимальний бал – 30.

Перевірка здатності до сценічної дії – вступник повинен виконати за власним вибором етюд-вправу з уявними предметами, без слів на доцільну органічну дію в запропонованих обставинах (підготовлений самостійно або запропонований екзаменаційною комісією), що дає можливість виявити здібності до імпровізації, ступінь емоційної збудженості, віру в задані обставини тощо. Оцінюється здатність до органічного існування в

запропонованих обставинах, здатність до перевтілення у дійову особу, виконавська енергетика та переконливість виконавської трактовки, а також пластичність абітурієнта. Оцінювання має комплексний характер.

30 -21 бал Пластичний етюд створено абітурієнтом таким чином, що через пластику тіла, рухи, жести, пози, міміку чітко зрозуміла головна ідея. У вибраних запропонованих обставинах абітурієнт артистично та емоційно – переконливо – правдиво демонструє пластичний етюд з вірою в задані обставини, перевтілюючись у дійову особу відповідно до озвученого сценарію етюд. Абітурієнт демонструє творчу уяву і художній смак, емоційну збудливість і виконавську енергетику, своєрідність темпераменту, почуття гумору чи драматизму, внутрішнє бачення, увагу, фантазію тощо.

11-20 бал отримує абітурієнт, який демонструє творчу уяву, емоційну збудливість, своєрідність темпераменту, фантазію, але при показі пластичного етюд у нього відсутнє почуття «внутрішнього монологу». Виконавська трактовка виконаного пластичного етюд недостатньо переконлива.

1-10 бал пластичний етюд абітурієнт демонструє не переконливо, без віри в задані обставини, не перевтілюючись у дійову особу відповідно до озвученого сценарію пластичного етюд.

«Сольфеджіо та гармонія»

Екзамен оцінюється за **200 – бальною** шкалою. Вступні складові:

Музичний диктант (40 балів);

Слуховий аналіз (80 балів);

Гармонічний аналіз (80 балів).

Музичний диктант. Максимальний бал – 40.

- **Відмінно** (40 балів): точна фіксація звуковисотності та ритму з виконанням правил нотного запису;

- **Добре** (39–30 балів): В основному правильний запис звуковисотності та ритму, але з декількома (2–3) помилками (випадкові знаки, групування ритму тощо);

- **Задовільно** (29–15 балів): наявність більш, ніж 4 помилки у записі звуковисотності, недописані 2 чи 3 такти із загального обсягу диктанту (приблизно до 20:% тексту);

- **Незадовільно** (14–0 балів): наявність не більше ніж 30 % (і менше) правильно записаних тактів.

Слід також враховувати правила правопису диктанту, зокрема, написання штилів, пауз, правильну координацію голосів («ноти під нотою») у дво- та триголосі. При відсутності більш серйозних помилок за наявності цих неточностей у правописі бал знижується.

Слуховий аналіз. Максимальний бал – 80.

Абітурієнтам слід визначити на слух:

- Звукоряди ладів;
- інтервали та акорди з розв'язаннями;
- гармонічні послідовності з відхиленнями;
- модуляції в тональності I ступеня спорідненості.

Повністю правильна відповідь оцінюється (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність невеликої кількості помилок відповідає оцінці «добре» (74 – 60 балів). Помилки у визначенні елементів слухового аналізу знижують оцінку до «задовільно» (59 – 40 балів).

Наявність великої кількості неточностей та помилок оцінюється «незадовільно» (39 – 0).

Гармонічний аналіз.(інструменталісти) Максимальний бал – 80.

Цей вид роботи передбачає звернення до музичних творів малої форми, а також фрагментів творів крупної форми. Він може виконуватись на іспиті як усно, так і письмо, що вказується в білетах. Абітурієнтам надається 15 хвилин для ознайомлення з музичним текстом (за столом).

У відповіді оцінюється вичерпність та якість пояснення вступником закономірностей гармонічного розвитку, логіки гармонічних послідовностей, прийомів модуляції, змісту тонального плану.

Повна відповідь оцінюється як «відмінна» (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність окремих неточностей у визначенні гармонічних послідовностей чи логіки тонального становлення оцінюється як «добре» у певних градаціях (74 – 60 балів).

Допущені абітурієнтом помилки при розгляді функціонального змісту гармонії аналізованого зразка впливають на зниження оцінки «задовільно» (59 – 40 балів).

При наявності великої кількості помилок, неточностей виставляється оцінка «незадовільно» (39 – 0).

Цілісний аналіз. (Вокалісти) Максимальний бал – 80.

Цей вид роботи передбачає звернення до музичних творів малої форми, а також фрагментів творів крупної форми. Він може виконуватись на іспиті як усно, так і письмово, що вказується в білетах. Абітурієнтам надається 15 хвилин для ознайомлення з музичним текстом (за столом).

У відповіді оцінюється вичерпність та якість пояснення вступником закономірностей гармонічного розвитку, логіки гармонічних послідовностей, прийомів модуляції, змісту тонального плану.

Повна відповідь оцінюється як «відмінна» (80 балів), при незначних неточностях (79 – 75 балів), що адекватне оцінці «відмінно».

Наявність окремих неточностей у визначенні гармонічних послідовностей чи логіки тонального становлення оцінюється як «добре» у певних градаціях (74 – 60 балів).

Допущені абітурієнтом помилки при розгляді функціонального змісту гармонії аналізованого зразка впливають на зниження оцінки «задовільно» (59 – 40 балів).

При наявності великої кількості помилок, неточностей виставляється оцінка «незадовільно» (39 – 0).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Спеціальність 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»

**КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА
ТА РЕЖИСУРИ ТЕАТРУ АНІМАЦІЇ**

Спеціалізація «Акторське мистецтво театру ляльок»

Перша сесія. Основи мистецтва художнього читання

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Високий рівень володіння психофізичним апаратом; достатній розвиток уяви та фантазії, вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; імпрровізаційне самопочуття; здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері на високому рівні; володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією.
добре	160 – 179	Достатній рівень володіння психофізичним апаратом; гарний розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати в запропонованих обставинах; імпрровізаційне самопочуття; достатня здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією.
задовільно	140 – 159	Недостатній рівень володіння психофізичним апаратом; середній розвиток уяви та фантазії;

		недостатнє вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; існування в заданій атмосфері; середній рівень володіння культурою сценічної мови та словесною дією.
незадовільно	100 – 139	Низький рівень володіння психофізичним апаратом; слабка уява та фантазія; відсутність вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; відсутність імпровізаційного самопочуття та здатності до сприйняття події; незадовільне володіння культурою сценічної мови та словесною дією.

Бали за виконання творів розподіляються наступним чином:

- 1) байка – 50 балів
- 2) вірш – 50 балів
- 3) уривок з прози – 50 балів
- 4) монолог з п'єси – 50 балів

Друга сесія. Перевірка вокальних і ритміко-пластичних даних

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Високий рівень володіння психофізичним апаратом; достатній розвиток уяви та фантазії, вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; високий рівень володіння ритміко-пластичною виразністю; виконання вокальних творів відрізняється яскравою емоційною виразністю та підкреслює музично-творчу індивідуальність актора. Оцінювання має комплексний характер.
добре	160 – 179	Достатній рівень володіння психофізичним апаратом; гарний розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; достатній рівень володіння ритміко-пластичною виразністю; виконання вокальних творів відрізняється емоційною виразністю, але володіння голосом не завжди технічно довершене. Оцінювання має комплексний характер.
задовільно	140 – 159	Недостатній рівень володіння психофізичним апаратом; середній розвиток уяви та фантазії; недостатнє вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; існування в заданій атмосфері; середній рівень володіння ритміко-пластичною виразністю; середній рівень виконання вокальних творів, емоційна

		виразність та володіння голосом не завжди довершені. Оцінювання має комплексний характер.
незадовільно	100 – 139	Низький рівень володіння психофізичним апаратом; слабка уява та фантазія; відсутність вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; відсутність імпровізаційного самопочуття та здатності до сприйняття події; низький рівень володіння ритміко-пластичною виразністю; незадовільне виконання вокальних творів, емоційна виразність та володіння голосом не довершені. Оцінювання має комплексний характер.

Бали за виконання творів розподіляються наступним чином:

- 1) Вокал – 100 балів
- 2) Ритміка та пластика – 100 балів

Третя сесія. Перевірка здатності до сценічної дії та колоквиум

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Високий рівень володіння психофізичним апаратом; достатній розвиток уяви та фантазії, вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією. Високий рівень загальної ерудиції.
добре	160 – 179	Достатній рівень володіння психофізичним апаратом; гарний розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати в запропонованих обставинах;

		імпровізаційне самопочуття; володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією. Достатній рівень загальної ерудиції.
задовільно	140 – 159	Недостатній рівень володіння психофізичним апаратом; середній розвиток уяви та фантазії; недостатнє вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; існування в заданій атмосфері; середній рівень володіння культурою сценічної мови та словесною дією. Середній рівень загальної ерудиції.
незадовільно	100 – 139	Низький рівень володіння психофізичним апаратом; слабка уява та фантазія; відсутність вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; відсутність імпровізаційного самопочуття та здатності до сприйняття події; незадовільне володіння культурою сценічної мови та словесною дією. Низький рівень загальної ерудиції.

Бали розподіляються наступним чином:

- 1) етюд-вправа – 100 балів
- 2) відповіді на тестові завдання – 50 балів
- 3) співбесіда – 50 балів

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Спеціальність 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»

**КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА
ТА РЕЖИСУРИ ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ**

Спеціалізація «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»

Перша сесія. Основи мистецтва художнього читання

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Високий рівень володіння психофізичним апаратом; достатній розвиток уяви та фантазії, вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері на високому рівні; володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією.
добре	160 – 179	Достатній рівень володіння психофізичним апаратом; гарний розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; достатня здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією.
задовільно	140 – 159	Недостатній рівень володіння психофізичним апаратом; середній розвиток уяви та фантазії;

		недостатнє вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; існування в заданій атмосфері; середній рівень володіння культурою сценічної мови та словесною дією.
незадовільно	100 – 139	Низький рівень володіння психофізичним апаратом; слабка уява та фантазія; відсутність вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; відсутність імпровізаційного самопочуття та здатності до сприйняття події; незадовільне володіння культурою сценічної мови та словесною дією.

Бали за виконання творів розподіляються наступним чином:

- 1) байка – 50 балів
- 2) вірш – 50 балів
- 3) уривок з прози – 50 балів
- 4) монолог з п'єси – 50 балів

Друга сесія. Перевірка вокальних і ритміко-пластичних даних

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Високий рівень володіння психофізичним апаратом; достатній розвиток уяви та фантазії, вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; високий рівень володіння ритміко-пластичною виразністю; виконання вокальних творів відрізняється яскравою емоційною виразністю та підкреслює музично-творчу індивідуальність актора. Оцінювання має комплексний характер.
добре	160 – 179	Достатній рівень володіння психофізичним апаратом; гарний розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; достатній рівень володіння ритміко-пластичною виразністю; виконання вокальних творів відрізняється емоційною виразністю, але володіння голосом не завжди технічно довершене. Оцінювання має комплексний характер.
задовільно	140 – 159	Недостатній рівень володіння психофізичним апаратом; середній розвиток уяви та фантазії; недостатнє вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; існування в заданій атмосфері; середній рівень володіння ритміко-пластичною виразністю; середній рівень виконання вокальних творів, емоційна

		виразність та володіння голосом не завжди довершені. Оцінювання має комплексний характер.
незадовільно	100 – 139	Низький рівень володіння психофізичним апаратом; слабка уява та фантазія; відсутність вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; відсутність імпровізаційного самопочуття та здатності до сприйняття події; низький рівень володіння ритміко-пластичною виразністю; незадовільне виконання вокальних творів, емоційна виразність та володіння голосом не довершені. Оцінювання має комплексний характер.

Бали за виконання творів розподіляються наступним чином:

- 1) Вокал – 100 балів
- 2) Ритміка та пластика – 100 балів

Третя сесія. Перевірка здатності до сценічної дії та колоквиум

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Високий рівень володіння психофізичним апаратом; достатній розвиток уяви та фантазії, вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією. Високий рівень загальної ерудиції.
добре	160 – 179	Достатній рівень володіння психофізичним апаратом; гарний розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; володіння культурою

		сценічної мови; володіння словесною дією. Достатній рівень загальної ерудиції.
задовільно	140 – 159	Недостатній рівень володіння психофізичним апаратом; середній розвиток уяви та фантазії; недостатнє вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; існування в заданій атмосфері; середній рівень володіння культурою сценічної мови та словесною дією. Середній рівень загальної ерудиції.
незадовільно	100 – 139	Низький рівень володіння психофізичним апаратом; слабка уява та фантазія; відсутність вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; відсутність імпровізаційного самопочуття та здатності до сприйняття події; незадовільне володіння культурою сценічної мови та словесною дією. Низький рівень загальної ерудиції.

Бали розподіляються наступним чином:

- 1) етюд-вправа – 100 балів
- 2) відповіді на тестові завдання – 50 балів
- 3) співбесіда – 50 балів

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Спеціальність 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»

**КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА
ТА РЕЖИСУРИ ТЕАТРУ АНІМАЦІЇ**

Спеціалізація «Режисура театру ляльок»

Перша сесія. Спеціальність (письмово)

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу; культура письма, чіткість і послідовність викладу матеріалу; літературна і граматична освіченість. Високий розвиток уяви та фантазії. Високий рівень загальної ерудиції.
добре	160 – 179	Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу; культура письма, чіткість і послідовність викладу матеріалу; літературна і граматична освіченість. Достатній розвиток уяви та фантазії. Достатній рівень загальної ерудиції.
задовільно	140 – 159	Середній рівень узагальнення матеріалу; недостатня культура письма, не завжди чітко і послідовно викладений матеріал, недостатня літературна і граматична освіченість. Середній рівень уяви та фантазії. Середній рівень загальної ерудиції.
незадовільно	100 – 139	Відсутність логіки індивідуального мислення; невміння узагальнювати матеріал; низька культура

		письма та викладу матеріалу; літературна і граматична неосвіченість. Слабка уява та фантазія. Низький рівень загальної ерудиції.
--	--	--

Бали розподіляються наступним чином:

Письмова робота – 200 балів

Друга сесія. Практична режисура

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу. Достатній розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати, послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; вміння обирати систему керування лялькою відповідно задуму; високий рівень образно-просторового мислення. Високий рівень загальної ерудиції та сценічної культури.
добре	160 – 179	Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу. Гарний розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття. здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; наявність вміння обирати систему керування лялькою відповідно задуму; достатній рівень образно-просторового мислення Достатній рівень загальної ерудиції та сценічної культури.
задовільно	140 – 159	Середній рівень узагальнення матеріалу, уяви та фантазії; недостатнє вміння природно існувати та

		<p>послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; існування в заданій атмосфері. Відсутність вміння обирати систему керування лялькою відповідно задуму; посередній рівень образно-просторового мислення Середній рівень загальної ерудиції та сценічної культури.</p>
незадовільно	100 – 139	<p>Відсутність логіки індивідуального мислення; невміння узагальнювати матеріал. Слабка уява та фантазія; відсутність вміння послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах. Необізнаність у системах керування ляльок, відсутність образно-просторового мислення. Низький рівень загальної ерудиції та сценічної культури.</p>

Бали розподіляються наступним чином:

Режисерський етюд – 200 балів

Третя сесія. Майстерність актора та колоквиум

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	<p>Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу. Достатній розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; високий рівень володіння психофізичним апаратом; володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією; вміння обирати систему керування лялькою відповідно задуму. Високий рівень загальної ерудиції.</p>

добре	160 – 179	Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу. Гарний розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати в запропонованих обставинах; імпрровізаційне самопочуття; достатній рівень володіння психофізичним апаратом; володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією. Достатній рівень загальної ерудиції.
задовільно	140 – 159	Середній рівень узагальнення матеріалу. Недостатній розвиток уяви та фантазії; недостатнє вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; існування в заданій атмосфері. Недостатній рівень володіння психофізичним апаратом; середній рівень володіння культурою сценічної мови та словесною дією. Середній рівень загальної ерудиції.
незадовільно	100 – 139	Відсутність логіки індивідуального мислення; невміння узагальнювати матеріал; низька культура письма й дохідливість викладу матеріалу; літературна і граматична неосвіченість. Слабка уява та фантазія; відсутність вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; відсутність імпрровізаційного самопочуття та здатності до сприйняття події; низький рівень володіння психофізичним апаратом; незадовільне володіння культурою сценічної мови та словесною дією. Низький рівень загальної ерудиції.

Бали розподіляються наступним чином:

1) Майстерність актора – 100 балів.

2) відповіді на тестові завдання – 50 балів

3) співбесіда – 50 балів

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Спеціальність 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»

**КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА
ТА РЕЖИСУРИ ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ**

Спеціалізація «Режисура драматичного театру»

Перша сесія. Спеціальність (письмово)

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
Відмінно	180 – 200	Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу; культура письма, чіткість і послідовність викладу матеріалу; літературна і граматична освіченість. Високий розвиток уяви та фантазії. Високий рівень загальної ерудиції.
Добре	160 – 179	Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу; культура письма, чіткість і послідовність викладу матеріалу; літературна і граматична освіченість. Достатній розвиток уяви та фантазії. Достатній рівень загальної ерудиції.
Задовільно	140 – 159	Середній рівень узагальнення матеріалу; недостатня культура письма, не завжди чітко і послідовно викладений матеріал, недостатня літературна і граматична освіченість. Середній рівень уяви та фантазії. Середній рівень загальної ерудиції.
незадовільно	100 – 139	Відсутність логіки індивідуального мислення; невміння узагальнювати матеріал; низька культура письма та викладу матеріалу; літературна і

		граматична неосвіченість. Слабка уява та фантазія. Низький рівень загальної ерудиції.
--	--	--

Бали розподіляються наступним чином:

Письмова робота – 140 – 200 балів

Друга сесія. Практична режисура

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу. Достатній розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати, послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; високий рівень образно-просторового мислення. Високий рівень загальної ерудиції та сценічної культури.
добре	160 – 179	Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу. Гарний розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття. здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; достатній рівень образно-просторового мислення. Достатній рівень загальної ерудиції та сценічної культури.
задовільно	140 – 159	Середній рівень узагальнення матеріалу, уяви та фантазії; недостатнє вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; існування в заданій атмосфері; посередній рівень образно-просторового мислення. Середній рівень загальної ерудиції та сценічної

		культури.
незадовільно	100 – 139	Відсутність логіки індивідуального мислення; невміння узагальнювати матеріал. Слабка уява та фантазія; відсутність вміння послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; відсутність образно-просторового мислення. Низький рівень загальної ерудиції та сценічної культури.

Бали розподіляються наступним чином:

Режисерський етюд – 140 - 200 балів

Третя сесія. Майстерність актора та колоквиум

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу. Достатній розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; здатність до сприйняття події; існування в заданій атмосфері; високий рівень володіння психофізичним апаратом; володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією. Високий рівень загальної ерудиції.
добре	160 – 179	Логіка індивідуального мислення; узагальнення матеріалу. Гарний розвиток уяви та фантазії; вміння природно існувати в запропонованих обставинах; імпровізаційне самопочуття; достатній рівень володіння психофізичним апаратом; володіння культурою сценічної мови; володіння словесною дією. Достатній рівень загальної ерудиції.
задовільно	140 – 159	Середній рівень узагальнення матеріалу. Середній

		розвиток уяви та фантазії; недостатнє вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; існування в заданій атмосфері. Недостатній рівень володіння психофізичним апаратом; середній рівень володіння культурою сценічної мови та словесною дією. Середній рівень загальної ерудиції.
незадовільно	100 – 139	Відсутність логіки індивідуального мислення; невміння узагальнювати матеріал. Слабка уява та фантазія; відсутність вміння природно існувати та послідовно і логічно діяти в запропонованих обставинах; відсутність імпровізаційного самопочуття та здатності до сприйняття події; низький рівень володіння психофізичним апаратом; незадовільне володіння культурою сценічної мови та словесною дією. Низький рівень загальної ерудиції.

Бали розподіляються наступним чином:

- 1) Майстерність актора – 100 балів.
- 2) відповіді на тестові завдання – 50 балів
- 3) співбесіда – 50 балів

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Спеціальність 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»

КАФЕДРА ТЕАТРОЗНАВСТВА

Спеціалізація «Театрознавство»

Перша сесія. Спеціальність (письмово)

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
Відмінно	180 – 200	Високий рівень загальної ерудиції; обізнаність з практикою сучасного театрального процесу; вміння логічно вибудувати письмову роботу; високий рівень образного мислення; здатність до виявлення самостійного судження; наявність власної точки зору на мистецьке явище; вміння аналізувати виставу; відчуття стилевих особливостей художнього твору; високий рівень грамотності; високий рівень культури мови.
Добре	160 – 179	Достатній рівень загальної ерудиції; обізнаність з практикою сучасного театрального процесу; вміння логічно вибудувати письмову роботу; достатній рівень образного мислення; здатність до виявлення самостійного судження; вміння аналізувати виставу; відчуття стилевих особливостей художнього твору; достатній рівень грамотності; достатній рівень культури мови.
Задовільно	140 – 159	Недостатній рівень загальної ерудиції; недостатня обізнаність з практикою сучасного театрального

		процесу; недостатнє вміння логічно вибудувати письмову роботу; посереднє вміння аналізувати виставу; недостатнє відчуття стильових особливостей художнього твору; середній рівень грамотності та культури мови.
Незадовільно	100 – 139	Низький рівень загальної ерудиції; необізнаність з практикою сучасного театрального процесу; невміння логічно вибудувати письмову роботу; відсутність здатності до аналізу; відсутність здатності до виявлення самостійного судження; відсутність власної точки зору на мистецьке явище; невміння аналізувати виставу; відсутність відчуття стильових особливостей художнього твору; низький рівень грамотності; низький рівень культури мови.

Бали розподіляються наступним чином:

Письмова робота – від 140 до 200 балів.

Друга сесія. Спеціальність (усно)

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Високий рівень загальної ерудиції; обізнаність у питаннях історії, теорії театру, літератури та ін. видів мистецтв; обізнаність з практикою сучасного театрального процесу; вміння логічно вибудувати усну відповідь; наявність емоційної складової; високий рівень образного мислення; здатність до виявлення самостійного судження; наявність власної точки зору на мистецьке явище; вміння аналізувати виставу; відчуття стильових особливостей художнього твору; високий рівень грамотності; високий рівень культури мови.

добре	160 – 179	Достатній рівень загальної ерудиції; обізнаність у питаннях історії, теорії театру, літератури та ін. видів мистецтв; обізнаність з практикою сучасного театрального процесу; вміння логічно вибудувати відповідь; достатній рівень образного мислення; здатність до виявлення самостійного судження; вміння аналізувати виставу; відчуття стильових особливостей художнього твору; достатній рівень грамотності; належний рівень культури мови.
задовільно	140 – 159	Недостатній рівень загальної ерудиції та обізнаності у питаннях історії, теорії театру, літератури та ін. видів мистецтв; недостатня обізнаність з практикою сучасного театрального процесу; недостатнє вміння логічно вибудувати відповідь; посереднє вміння аналізувати виставу; недостатнє відчуття стильових особливостей художнього твору; середній рівень грамотності та культури мови.
незадовільно	100 – 139	Низький рівень загальної ерудиції; не обізнаність у питаннях історії, теорії театру, літератури та ін. видів мистецтв; необізнаність з практикою сучасного театрального процесу; невміння логічно вибудувати відповідь; відсутність здатності до аналізу; відсутність здатності до виявлення самостійного судження; відсутність власної точки зору на мистецьке явище; невміння аналізувати виставу; відсутність відчуття стильових особливостей художнього твору; низький рівень грамотності; низький рівень культури мови.

Бали розподіляються наступним чином:

Усний іспит з фаху – від 140 до 200 балів.

Третя сесія. Колоквіум.

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання
відмінно	180 – 200	Високий рівень загальної ерудиції; обізнаність у питаннях історії, теорії театру, літератури та ін. видів мистецтв; обізнаність з практикою сучасного театрального процесу; вміння логічно вибудувати відповідь або письмову роботу; наявність емоційної складової; високий рівень образного мислення; здатність до виявлення самостійного судження; наявність власної точки зору на мистецьке явище; вміння аналізувати виставу; відчуття стильових особливостей художнього твору; високий рівень грамотності; високий рівень культури мови.
добре	160 – 179	Достатній рівень загальної ерудиції; обізнаність у питаннях історії, теорії театру, літератури та ін. видів мистецтв; обізнаність з практикою сучасного театрального процесу; вміння логічно вибудувати відповідь або письмову роботу; достатній рівень образного мислення; здатність до виявлення самостійного судження; вміння аналізувати виставу; відчуття стильових особливостей художнього твору; достатній рівень грамотності; належний рівень культури мови.
задовільно	140 – 159	Недостатній рівень загальної ерудиції та обізнаності у питаннях історії, теорії театру, літератури та ін. видів мистецтв; недостатня обізнаність з практикою сучасного театрального процесу; недостатнє вміння логічно вибудувати відповідь або письмову роботу; посереднє вміння

		аналізувати виставу; недостатнє відчуття стильових особливостей художнього твору; середній рівень грамотності та культури мови.
незадовільно	100 – 139	Низький рівень загальної ерудиції; не обізнаність у питаннях історії, теорії театру, літератури та ін. видів мистецтв; необізнаність з практикою сучасного театрального процесу; невміння логічно вибудувати відповідь або письмову роботу; відсутність здатності до аналізу; відсутність здатності до виявлення самостійного судження; відсутність власної точки зору на мистецьке явище; невміння аналізувати виставу; відсутність відчуття стильових особливостей художнього твору; низький рівень грамотності; низький рівень культури мови.

Бали розподіляються наступним чином:

- 1) відповіді на тестові завдання – 100 балів
- 2) співбесіда – 100 балів